

Вступ

Сьогодні

*Урок
№1*

Краса та багатство української мови

Друзі, сьогодні в нас незвичайний урок, бо ми маємо продемонструвати що знаємо і вміємо. Цілком природньо, якщо ви відчуваєте хвилювання. Нехай побороти його допоможе пам'ятка:

Я розумна істота, особистість творча.
Я вчуся, бо все хочу знати!

Заплющіть очі і про себе промовте:
«Я ВСЕ ЗНАЮ, Я ВСЕ МОЖУ, Я ВСЕ ЗМОЖУ!»
Усім бажаю успішної роботи на уроці!

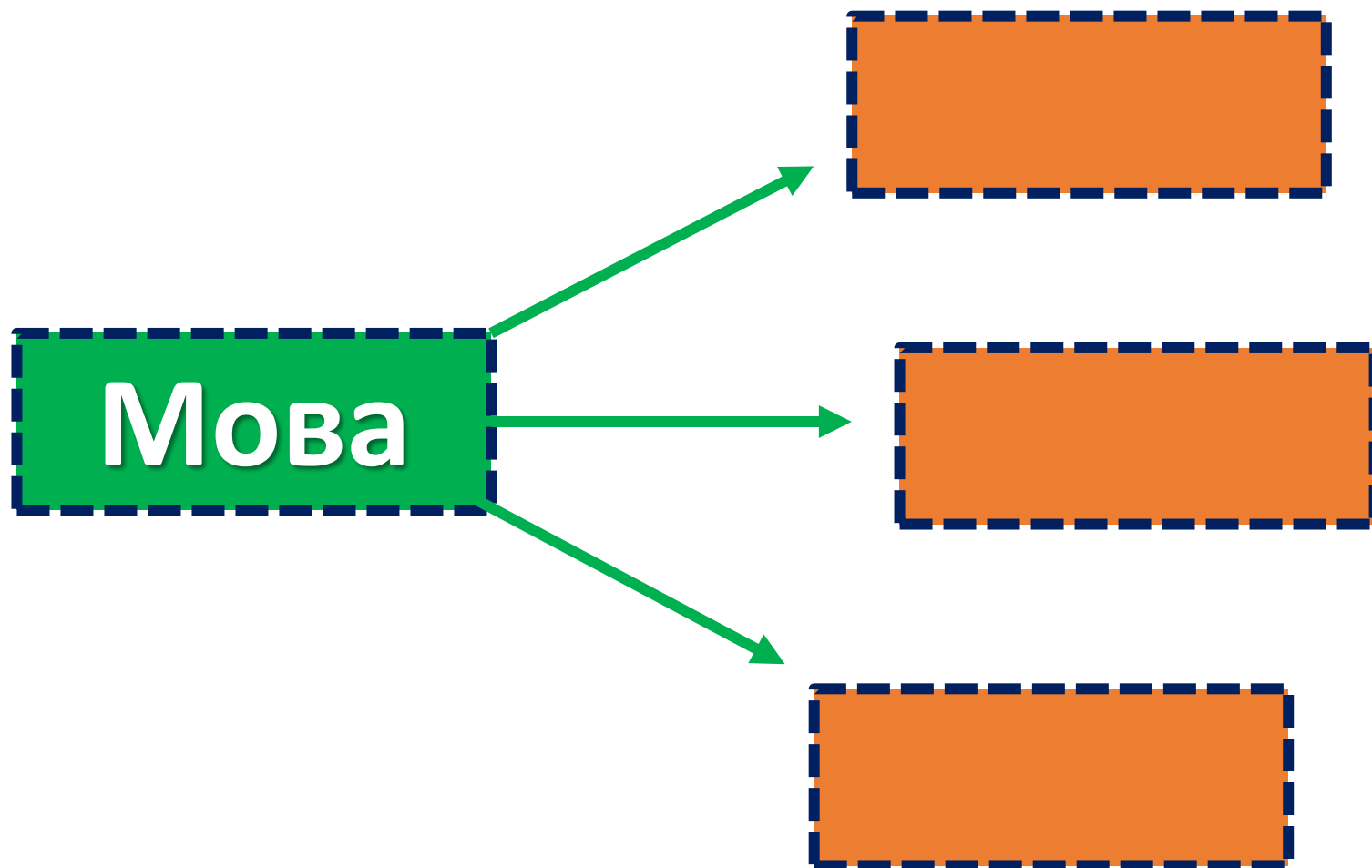

❖ Сьогодні на уроці ви
дізнаєтеся більше про
**мову як основний засіб
спілкування.**

Прийняла я дарунок від нені – то мова,
Тому скарбу ніколи не скласти ціни.

Л. Забашта

Хто мови своєї
цурається, хай сам
себе стидається.

**Птицю пізнають по
пір'ю, а людину
по мові.**

Рідна мова – не
полова: її за вітром
не розвієш.

Сьогодні

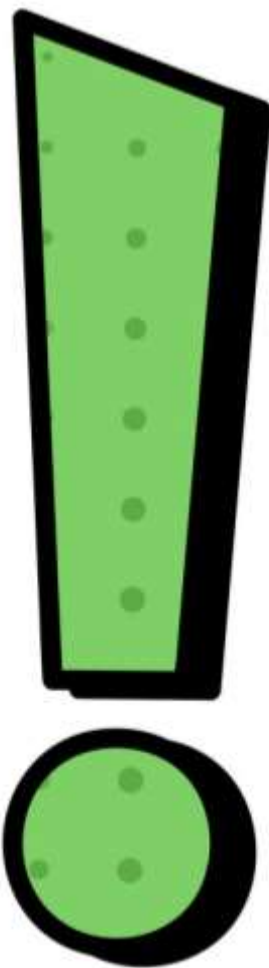
Прочитай і запам'ятай, як потрібно правильно наголошувати слово

З^АКЛАДКА

Прочитайте. Чи згодні ви з думкою, висловленою в другому реченні?
Відповідь поясніть

Запашна, співуча, гнучка, милозвучна, сповнена музики
й квіткових пахощів - скількома епітетами
супроводиться визнання української мови...
Той, хто зневажливо ставиться до рідної мови, не
може й сам викликати поваги до себе (Олесь Гончар).

Доберіть епітети, якими можна описати
українську мову.

Прочитай висловлювання та поміркуй, яке значення має рідна мова
в житті народу та кожної людини

О мово рідна! Здаєшся
ЗВУКОМ сопілки в полі,
шептанням збіжжя на різних
нивах, **ШЕЛЕСТОМ** верб,
калини, тополі... (І. Кращук).

Прочитай висловлювання та поміркуй, яке значення має рідна мова
в житті народу та кожної людини

Слова — це **КОЛЬОРОВІ**
камінці. Мало їх назбирати —
треба ще навчитися з них
УЗОРИ викладати
(Ірина Вільде).

Наша мова як **ЧАРІВНА** пісня, що
вміщає в собі й палку любов до
Вітчизни, і ярий гнів до ворогів, і
волелюбні думи народнії, і **НІЖНІ**
запахи рідної землі
(П. Тичина).

Прочитай висловлювання та поміркуй, яке значення має рідна мова в житті народу та кожної людини

Навіть така сувора **НАУКА**, як кібернетика, і та знайшла в українській мові свою першодомівку, адже маємо факт унікальний - **ЕНЦИКЛОПЕДІЯ** кібернетики вперше у світі вийшла українською мовою в Києві (Олесь Гончар).

Чому звучання української мови порівнюють із музикою,
звуком сопілки, шелестом дерев?

Чому, на вашу думку, Ірина Вільде порівнює слова з
кольоровими камінцями?

У якому висловленні наведено доказ того, що українська мова
- це мова науки та одна з найрозвиненіших у світі?

Порівняй записані парами сполучення слів.
У кожній парі обери одне, яке звучить милозвучніше

Дивлюсь у воду — дивлюсь в воду,
підняв угору — підняв вгору,
степ і море - степ й море,
дощ іде — дощ йде,
над мною — наді мною.

Поміркуйте, завдяки чому досягається
милосвучність української мови.

Напиши синоніми до поданих іменників. Чи може синонімічне розмаїття бути підтвердженням багатства української мови?

Гущавина

Завірюха

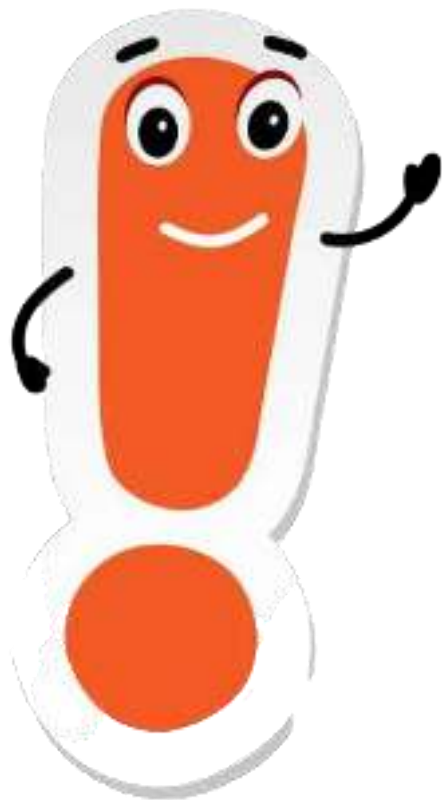
Доберіть 3-5 синонімів до дієслова *говорити* або прикметника *фантастичний*.

За потреби скористайтеся словником синонімів.

Вимов повільно слова й спробуй відчувати їхню мелодійність, красу.
Які зорові та слухові образи викликають у твоїй уяві виділені слова?

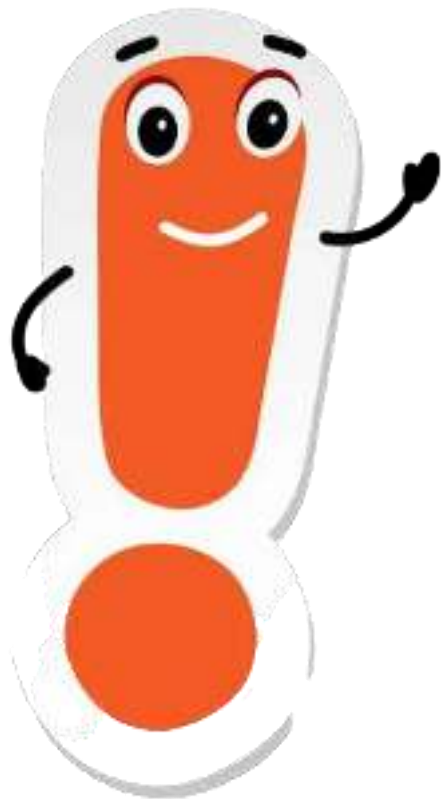
Журавка, **веселка**, перлина,
черемшина, серпанок, смерічка,
світлиця, височінь, довкілля,
водограй, розмай, чорнобривці,
щедрувати, ясночолій.

Українська мова проста, легка, музикальна, співуча, дзвінка, повноголоса, безмежна, живописна, барвиста. Навіть іноземці, побувавши в Україні, відзначають ніжність, витонченість і милозвучність нашої мови.

Мелодійне слово чарує всіх, хто слухає або читає його.

Милозвучності української мови сприяє чергування окремих голосних і приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, інтонування та наголошування слів, використання паралельних прийменників (у - в, з — зі — із), сполучників (і — й) тощо. У мовному потоці звуки сполучаються так, що створюється плавне, приємне, ритмічне мовлення.

Багатство української мови виявляється в розмаїтті словникового складу; величезній кількості фразеологізмів, крилатих висловів, синонімів; у різноманітності суфіксів і префіксів; стрункості та гнучкості граматики. Неоцінним скарбом є кличний відмінок.

Українська мова здатна задовольняти найвибагливіші потреби спілкування, нею можна виражати найскладніші наукові поняття і найтонші людські почуття.

ЩОДЕННІ 5

(Daily 5)

Читання для себе	
Читання для когось	
Слухання	
Робота із словами	
Письмо для себе	

Шоколадний магнат Віллі Вонка вирішив подарувати п'ять квитків дітям, які отримають унікальну можливість — відвідати його загадкову фабрику. Перепустки у свою імперію чоловік заховав під обгорткою плитки з шоколадом. Один із п'яти квитків дістався **Чарлі**. Він живе у бідній сім'ї і шоколадки їсть лише раз на рік. Але він понад усе на світі хоче потрапити на шоколадну фабрику.

Чи хотів/ла б ти прочитати цей твір?
Якщо вже читав/ла, то розкажи, чи сподобався текст?

Пригадайте кілька найпоетичніших і
наймелодійніших, на вашу думку,
українських слів і запишіть.

Наприклад: зорецвіт.

Прочитай уривок з вірша Олеся Лупія. До чого спонукає автор?
Які епітети він використовує, говорячи про українські слова?

Слів у мові мільйон, вибирайте найкращі,
Кожне з них, лиш торкни, як струна, виграва,
Зрозумілі, вагомі й усі вони ваші —
Мелодійні, дзвінки, українські слова.
Говоріть про любов і про віру у щастя,
Уникайте мовчання, нудьги і ниття,
Говоріть, хай в розмові слова веселяться,
Говоріть і продовжуйте мові життя.

О. Лупій

Як ви розумієте сказане у виділеному рядку?

Поміркуйте, чи достатньо в українській мові слів,
щоб передати найтонші людські почуття, висловити
впевненість у перемозі й незламності нашого народу,
розповісти про свої мрії тощо.

Як ви розумієте таке
твердження: «Українська
мова – мова вільних
людей»?

Хто зможе з поданих букв скласти колоритні
слова української мови?

Уявіть, що вам потрібно на кожен день тижня придумати
секретний пароль, який складався б з одного колоритного
українського слова. Доберіть такі слова для своїх паролів.

ЛШНЬКИЕО	КРМЗНЙЕЕИ	ЩДХОУУ	ЗГРВААА
ГЙНТАУИ	ПАЛЯНИЦЯ		ЗТШКАИО
СМКЛКАОИИ	ГРНТКОЯО	ЦБТЙИАИ	ОББЧАІ

**Підручник, с. 7,
Вправа 10.**

*Короткий запис у щоденник
с. 7, впр. 10.*

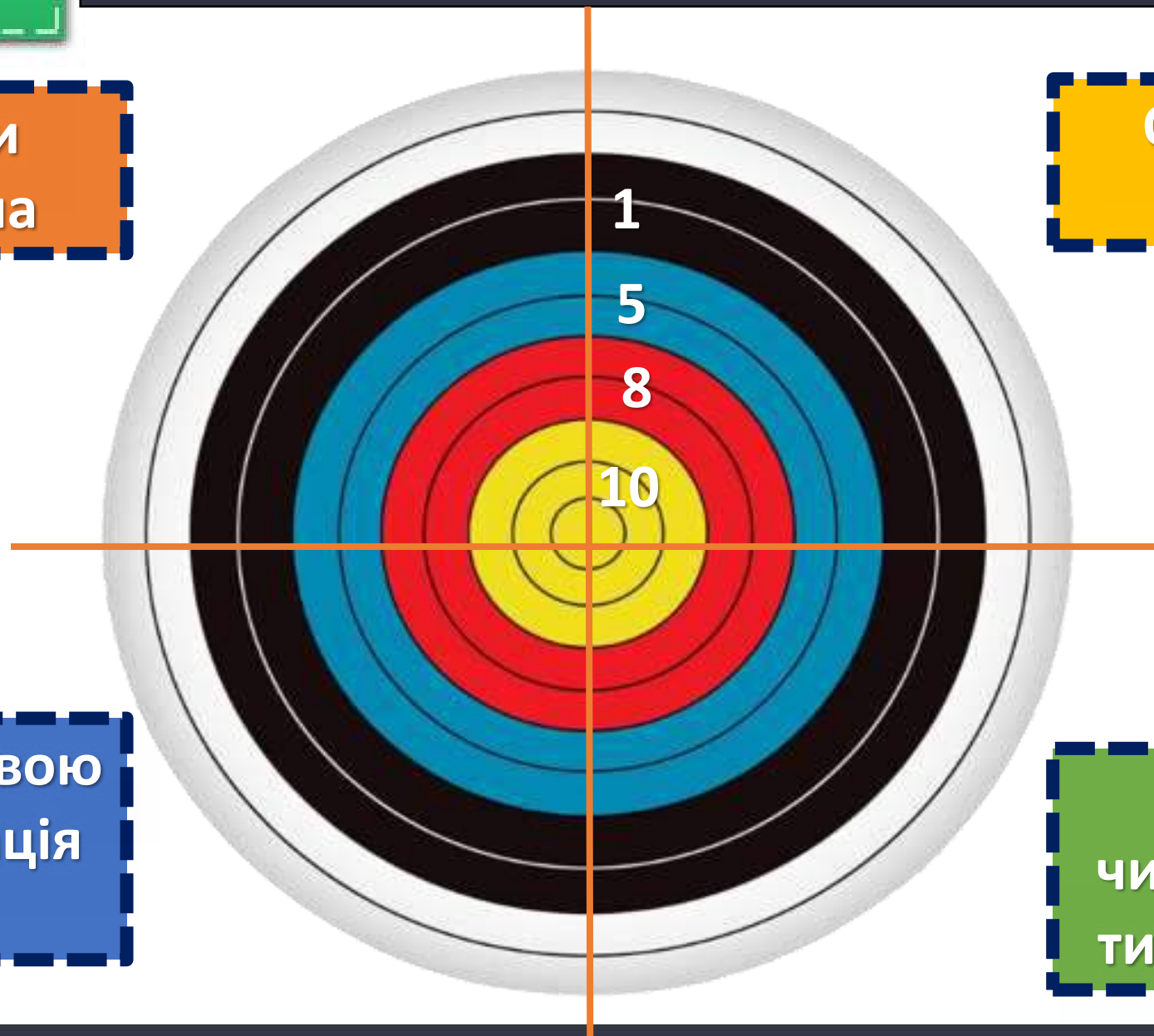

Сьогодні

Рефлексійна мішень

Оціни, як ти
працював/ла

Оціни роботу
вчителя

Оціни, чи цікавою
була інформація
на уроці

Оціни
чи багато нового
ти дізнався/лася